

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/281/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816200234
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:8816200234.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a členov senátu JUDr. Martina Murgaša a JUDr. Karola Riháka v právnej veci navrhovateľa: C. C., A.. X.X.XXXX, W. T. XXXX, Q. A. S., zastúpený advokátom JUDr. Miloš Kaščák, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou a oprávnenej: W. C., A.. XX.X.XXXX, W. O. XX, W., právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Miroslav Repka, s.r.o., Lešková 3A, Bratislava, IČO: 36 847 143, o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 7. marca 2017, č. k. 19C/129/2016-252 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 19C 129/2016-307 zo dňa 6.12.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej zamietajúcej časti potvrdzuje.

Vo výroku o trovách konania sa napadnutý rozsudok mení tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1/ Napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 17C/107/2000-251 zo dňa 14.12.2004 tak, že zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k oprávnenej od 1.1.2017, vo zvyšnej časti návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

2/ Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že navrhovateľ sa v konaní domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti na dcéru W. (akt. oprávnenú) od 17.9.2014 argumentujúc, že v konaní o návrhu oprávnenej na zvýšenie výživného zistil, že oprávnená neštuduje na F.F. Q. Š. a poberá invalidný dôchodok v sume 319,70 eur, pričom jej zdravotný stav nemôže byť príčinou toho, aby sa nemohla zamestnať.

3/ Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním skutkovo zistil, že výživné na oprávnenú bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 17C/107/2000-251 zo dňa 14.12.2004 vo výške 6.000,- Sk mesačne od 10.12.2002 (v odôvodnení je nesprávny uvedený údaj „2012“, namiesto správneho „2002“, poznámka odvolacieho súdu). Navrhovateľ mal v tom čase okrem oprávnenej aj vyživovaciu povinnosť k dcére U. C., A.. XX.X.XXXX, v roku 2005 sa oženil s matkou mal. U.. Dňa 25.6.2009 mu pribudla tretia vyživovacia povinnosť k dcére N. C.. Navrhovateľ podniká v spoločnosti T. X.H.E., vlastní rodinný dom v BSM, na ktorého stavbu si spolu s manželkou vzali úver 60.000 eur. Vlastní dve motorové vozidlá zn. I. Y. X. C.. Z predaja spoločného bytu získal spolu s manželkou sumu 31.000,- eur. Jeho manželka je nezamestnaná a evidovaná na Úrade práce, nemá žiaden príjem. Dcéry

U. a N. sú žiačkami základnej školy. Podľa daňového priznania za rok 2013 mal zdaniteľný príjem 5.468,- eur. Vlastní rodinný dom v BSM, stále podniká v spoločnosti T. X..H..E., podľa daňového priznania za rok 2015 mal zdaniteľný príjem 2.122,- eur. Absolvoval dve operácie oka a to dňa 1.12.2016 a 2.12.2016 pre diagnózu odlúpenie sietnice s trhlinou sietnice. Za posledných 5 rokov mal príjem 100,- eur ako autor hudby, čomu sa už nevenuje. S dcérou W. sa nestretáva už takmer 17 rokov, pretože mu v tom bráni jej matka. Matka oprávnenej pracuje ako živnostníčka. Za rok 2015 mala príjem zo živnosti 10.623,- eur. Okrem dcéry W. nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Vo vzťahu k oprávnenej súd prvej inštancie skutkovo skonštatoval, že dňa 23.5.2014 ukončila štúdium na Súkromnej pedagogickej a sociálnej akadémii, špecializácia „sociálny pracovník“ maturitnou skúškou, následne bola prijatá na Fakultu F. F. Q. Š. s ročným poplatkom 2.350,- eur. Nakoľko štúdium zo zdravotných dôvodov nezvládala, v januári 2015 ho prerušila na obdobie do 1.1.2016 a následne 1.1.2017. Pre zdravotné problémy požiadala Sociálnu poisťovňu o prehodnotenie jej zdravotného stavu a počnúc dňom 1.1.2016 jej bol priznaný invalidný dôchodok zo psychiatrickej indikácie vo výške 319,70 eur s neschopnosťou pracovať na 70%. Od 22.1.2016 do 11.3.2016 bola hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike UNB, pracovisko Ružinov so záverom akútna polymorfná psychotická porucha F23.1. Následne bola prijatá do denného psychiatrického stacionára na obdobie do 30.6.2016. Má priznaný status osoby ZŤP.

4/ Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie uzavrel, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči oprávnenej zanikla k 1.1.2017 (§ 62 ods. 1 Zák. o rodine), kedy ukončila, vzhľadom na jej zdravotný stav, pokusy o štúdium na vysokej škole. Uzavrel, že dosiahla stredné odborné vzdelanie s maturitou, na základe ktorého je schopná sama sa živiť a už sa nepripravuje na budúce povolanie. Oprávnená je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 319,70 eur a ak jej to jej zdravotný stav dovolí, môže sa zamestnať aj bez toho, aby mala vysokoškolské vzdelanie. Súd prvej inštancie prihliadol aj ku skutočnosti, že navrhovateľ má ešte vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom z terajšieho manželstva, jeho manželka je nezamestnaná bez príjmu. Skutočnosť, že manželka navrhovateľa nepracuje súd neposúdil vo vzťahu k oprávnenej tak, že sa bez dôvodu vzdala príjmu, pretože nemá voči oprávnenej vyživovaciu povinnosť. Porovnaním príjmu oprávnenej z jej invalidného dôchodku 319,70 eur a príjmu navrhovateľa, ktorý zo svojho mesačného príjmu 1.233,91 eur okrem seba zabezpečuje výživu seba a ostatným 3 členov svojej domácnosti ($1233,91 : 4 = 308,47$ eur / 1 člen domácnosti navrhovateľa) mal súd prvej inštancie za to, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi požadovať od neho, aby aj naďalej platil výživné na žalovanú, keď životná úroveň na oboch stranách je približne rovnaká.

5/ O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 257 C.s.p., podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody osobitného zreteľa. V danom prípade súd prvej inštancie dospel k záveru, že rozhodnutím vo veci samej došlo k usporiadaniu vzťahov medzi sporovými stranami ako osobami blízkymi, preto nepriznal žiadnemu z účastníkov právo náhradu trov konania.

6/ Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že s výrokom rozsudku o zrušení vyživovacej povinnosti od 1.1.2017 je spokojný a proti tomuto výroku odvolanie nepodáva, ale odvolanie podáva voči ostatným výrokom. Namietal však, že súd prvej inštancie nerozhodol o celom predmete konania, a to o období od 17.9.2014 do 31.12.2016. Ak totiž súd prvej inštancie v celom rozsahu nevyhovел návrhu, v prevyšujúcej časti ho mal zamietnuť. Zamietajúci výrok v napadnutom rozsudku však chýba. Odvolateľ namietal aj záver súdu prvej inštancie, že jeho vyživovacia povinnosť k oprávnenej trvala až do 1.1.2017, kedy mala pokračovať v štúdiu na vysokej škole, pretože žalovaná nikdy na vysokej škole neštudovala. Bola síce prijatá na dennú formu štúdia, ale už v januári 2015 štúdium prerušila a to do januára 2016, následne do januára 2017. Má za to, že počas prerušenia štúdia nemal povinnosť platiť výživné. V priebehu konania opakovane žiadal o výsluch oprávnenej, napriek tomu ju súd prvej inštancie nevypočul.

7/ Oprávnená vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že na základe komplexného posudku UPSVaR je ťažko zdravotne postihnutou osobou, ktoré postihnutia sú kompenzované peňažným príspevkom na osobnú asistenciu v rozsahu 730 hodín ročne. V konaní predložila viacero lekárskeho posudkov, nálezov a správ, z ktorých je zrejmé, že je dlhodobo liečeným psychiatrickým pacientom pre komplex diagnóz, najčastejšie popisovaných ako sociálna fóbia a antidepresívna porucha a vzhľadom na svoj dlhodobý negatívny zdravotný stav nie je schopná sama sa živiť. Prerušenie štúdia bolo spôsobené objektívnymi okolnosťami z dôvodu meniaceho sa aktuálneho zdravotného stavu a potrebu nastúpiť na rôzne druhy liečby. Súd prvej inštancie podcenil postihnutie oprávnenej a žiadnym spôsobom nereflektoval na tvrdenia a skutkový stav vo veci, keď uzavrel, že je schopná sama sa živiť a popri tom aj poberať

invalidný dôchodok. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy zvýšené finančné nároky na špeciálne potreby oprávnenej, nezohľadnil objektívne zárobkové pomery navrhovateľa, ktorý podniká na živnosť, ako aj v spoločnosti T. Q. X..H..E., ktorá v roku 2016 dosiahla tržby 300.000 eur a zisk 20.000 eur, ani rast životnej úrovne navrhovateľa a jeho rodiny, keď predal byt a nasťahoval sa do rodinného domu. Oprávnená má za to, že súd prvej inštancie nezistil dostatočne skutkový stav veci a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

8/ Odvolací súd viazaný rozsahom, nie však dôvodmi odvolania (§ 379 C.s.p., § 65 a contrario, § 66 C.m.p.), preskúmal rozsudok v napadnutej časti, prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech.

9/ Z obsahu odvolania vyplýva, že navrhovateľ nesúhlasí so zamietajúcim výrokom napadnutého rozsudku argumentujúc, že jeho vyživovacia povinnosť k oprávnenej zanikla skôr, pretože oprávnená reálne nikdy na vysokej škole neštudovala a už v januári 2015 štúdium prerušila. Trvanie vyživovacej povinnosti upravuje § 62 ods. 1 Zákona o rodine tak, že vyživovacia povinnosť trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Zánik vyživovacej povinnosti je teda viazaný na potencialitu dosahovania príjmu, t.j. keď dieťa nadobudne také schopnosti, že je spôsobilé si zabezpečiť výživu samostatne vlastnou prácou. Posúdenie zániku vyživovacej povinnosti závisí od okolností konkrétneho prípadu. Prvostupňový súd ustálil, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa skončila dňom 31.12.2016, keď sa oprávnená rozhodla zo zdravotných dôvodov už nepokračovať v doposiaľ prerušenom štúdiu na vysokej škole. Skonštatoval, že oprávnená dosiahla stredné odborné vzdelanie s maturitou (rok 2014), čím nadobudla schopnosť sama sa živiť.

10/ Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolacou argumentáciou navrhovateľa, že jeho vyživovacia povinnosť k oprávnenej zanikla skôr ako k 1.1.2017, a že počas obdobia prerušeného vysokoškolského štúdia nemal vyživovaciu povinnosť k dcére. Oprávnená totiž neprerušila štúdium z dôvodu naplnenia svojich záľub, či túžob, ani z dôvodu dosahovania zárobku, ale z objektívnych zdravotných dôvodov, pre ktoré nebola spôsobilá sama sa živiť. Z obsahu spisu je totiž zrejmé, že oprávnená trpí psychiatrickou diagnózou, z dôvodu ktorej bola rozhodnutím Sociálnej poisťovne v roku 2015 invalidizovaná (č.l. 54 - 56). Počas doby prerušenia štúdia bola hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike UNB (od 22.1.2016 do 11.3.2016) a v liečbe pokračovala 3 - oj mesačným pobytom v Dennom psychiatrickom stacionáre. Počas doby prerušenia štúdia preto oprávnená nebola zo zdravotných dôvodov spôsobilá zabezpečiť si výživu. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie rozhodol správne, keď ustálil zánik vyživovacej povinnosti navrhovateľa k 1.1.2017. Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že oprávnená nebola v konaní vypočutá, odvolací súd poukazuje na Lekárske správy - nálezy psychiatra P. F., Y. P. U. podľa ktorých oprávnenej nebolo doporučené zúčastňovať sa súdnych pojednávaní (č.l. 53, 82, 85).

11/ Pokiaľ ide o obsah vyjadrenia oprávnenej k odvolaniu navrhovateľa, ktorého súčasťou sú aj výtky voči napadnutému rozsudku, odvolací súd dodáva, že oprávnená odvolanie voči rozsudku nepodala a preto sa týmito námietkami nemohol v odvolacom konaní zaoberať. Vyhovujúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola zrušená vyživovacia povinnosť navrhovateľa k 1.1.2017 totiž nadobudol právoplatnosť (v konaní, ktoré možno začať len na základe návrhu je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania).

12/ Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny podľa § 389 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

13/ Pokiaľ ide o odvolaním napadnutý výrok o trovách konania, tento odvolací súd podľa § 388 C.s.p. z dôvodu jeho vecnej nesprávnosti zmenil, zohľadniac pritom aj jeho nesúlad so samotným odôvodnením tejto časti rozhodnutia a podľa § 52 C.s.p. žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal. V konaní totiž neboli splnené podmienky na aplikáciu § 53 alebo § 55 C.m.p., ktoré by všeobecné pravidlo definované v § 52 C.s.p. ako generálnu klauzulu pri rozhodovaní o trovách konania prelomili.

14/ O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 C. m. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, ak tento zákon neustanovuje inak.

15/ Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- c) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- d) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- e) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).